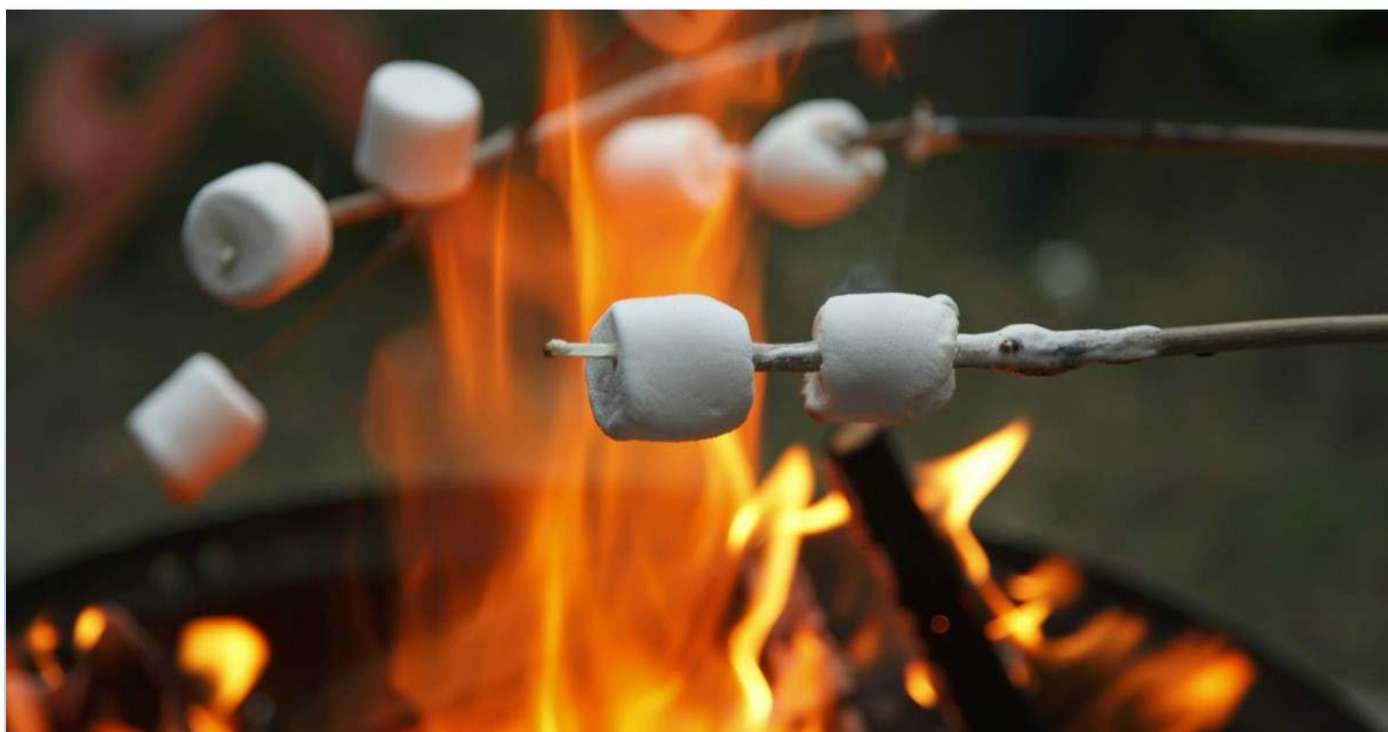

Winterbijeenkomst
zaterdagmiddag 27 januari 2018
vanaf 16.00 tot 17.30 uur
Schanstuin aan de Lammenschansweg
(tussen meubelzaak Zirkzee en het belastingkantoor)

Onze kok Aad is er weer met zijn heerlijke **erwtensoep**.

Wijkdichter Paul draagt voor uit eigen werk.

We steken de **vuurkorf** aan en drinken een glas **glühwein** op het nieuwe jaar.

Voor de kinderen hebben we warme **chocolademelk** en **marshmallows**.

De mensen van de **Schanstuin** zijn er met informatie over de tuin. Zij zijn op zoek naar geïnteresseerden in een eigen tuin en tuinliefhebbers die mee willen werken aan het onderhouden van het gezamenlijke publieke gedeelte. Op regelmatige basis of af en toe.

Tot zaterdag 27 januari vanaf 16.00 op de Schanstuin!

Beste wijkbewoner,

Het was een enerverend jaar met hoogte- en dieptepunten in de wijk Cronestein. Een van de hoogtepunten was de ontwikkeling van de Schanstuin. Van een kaal stuk grond hebben wijkbewoners met behulp van de gemeente een tijdelijke tuin gemaakt. Aan het begin van het jaar was er nog niks. In de zomer stond de tuin volop in bloei en hielden we er een groots buurtfeest met muziek, gedichten en lekkere hapjes. Deze maand houden we er onze winterbijeenkomst met erwtensoep, glühwein en warme chocolademelk.

Een dieptepunt was toch wel de moord in de Tomatenstraat in september. Vanzelfsprekend had dit erg veel impact op de direct omwonenden. Op verzoek van hen kwam er een bijeenkomst met de burgemeester, politie en slachtofferhulp. Het was misschien wat laat, maar het was een goede bijeenkomst. De burgemeester vertelde hoe moeilijk het soms is om binnen de regels verwarde mensen aan te pakken die mogelijk een gevaar vormen voor zichzelf en anderen. Tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente noemde ook de burgemeester deze heftige gebeurtenis een van de dieptepunten van het afgelopen jaar.

We wensen iedereen een veilig en gelukkig 2018!

Edwin, Jos, Paul, Petra en Yvonne

Inhoud

- Gezocht: redactielid wijkkrant en secretaris
  - Terugblik op de burendag
  - Buurt in de wijk: de Vlietkaap
    - Schanstuin, stand van zaken
- Bedrijvigheid in de wijk: de kinderopvang
  - Langs de Vliet
- Terugblik op Halloween in Cronestein

Haiku (Paul Groendaal)

echt licht wordt het niet
wintermaandduisternis
de tortels treuren

Gezocht redactielid wijkkrant en secretaris bestuur

Voor de redactie van de wijkkrant zoeken we nog iemand die de wijkkrant op kan maken. Iemand met creativiteit en gevoel voor communicatie, die drie keer in het jaar teksten en foto's kan bundelen tot een wijkkrant. Wie ziet het als een uitdaging om de wijkkrant nog iets mooier te maken?

We hebben nog steeds een vacature voor secretaris in het bestuur van de wijkvereniging. Wie wil mee praten, denken en doen voor de wijkvereniging en kan makkelijk en bondig taken en activiteiten op een rij zetten? Aanmelden of meer informatie kan per mail via cronestein@gmail.com.

Terugblik op de burendag

We hadden weer geluk op 23 september met het weer. Zon, strakblauwe lucht en een aangename temperatuur. Ideale omstandigheden om in de speeltuin van de Meloenstraat met de burens koffie te drinken, iets lekkers te eten, een work out te doen met Fit for free, geschminkt te worden en je uit te leven op het springkussen. Voor de allerkleinsten was er een grabbelton.

Je hoefde niet aan alles mee te doen. Gewoon gezellig bijkletsen kon natuurlijk ook.

Yvonne Jansen

Buurt in de wijk: de Vlietkaap

De buurt "de Vlietkaap" in de wijk Cronestein bestaat uit 57 woningen in 4 bouwblokken langs de Vrijheidslaan, Harmen Doumastraat, Hans Flustraat en Chris de Jongstraat. In 1994 werden in "de Vlietkaap" drie straten vernoemd naar de slachtoffers van de Leidse Silbertanne-actie. Wat is het verhaal achter deze straatnamen?

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de Jodenvervolgung met angst en afgrijzen gade geslagen door de Nederlandse bevolking. Het was duidelijk dat de bezetter bij zijn wandaden hulp kreeg van de Nationaal Socialistische Beweging (NSB) die de nazi uitgangspunten steunde. Deze speelde onder meer een actieve rol bij het aangeven van Nederlanders die het naziregime vijandig gezind waren. De bezetter stelde de oprichter van de NSB Mussert het volgende voor: voor elke moord op een NSB-er of Duitsgezinde Nederlander zouden drie prominente Nederlanders in het geheim worden geliquideerd. Dat zou bij de bevolking een sterk afschrikwekkend effect hebben. Deze represaille-moorden stonden bekend onder de onschuldig klinkende codenaam Silbertanne

(zilverden). De eerste voor liquidatie in aanmerking komende personen kregen op de lijst bij de Sicherheitspolizei een dennentakje achter hun naam.

Op maandag 3 januari 1944 werd op het Leidse Rapenburg de NSB-er G.W. Diederix neergeschoten, het nieuwe hoofd van het Gewestelijk Arbeidsbureau. Hij was degene die jonge mannen opriep om in Duitse

krijgsdienst in het oosten te vechten. Opvallend was dat Diederix een grotere voortvarendheid aan de dag legde dan zijn voorganger. Hoewel Diederix niet aan zijn verwondingen bezweek, sloeg de bezetter hard terug. Niet alleen moesten drie prominente Leidse burgers worden geliquideerd, ook werden 35 bekende Leidenaren gearresteerd. De bezetter wilde met deze maatregel de stad straffen voor de onwillige houding van de Leidse Universiteit om met de bezetter samen te werken. In verband met de aanslag op Diederix gaf het hoofd van de Duitse politie opdracht in Leiden een Silbertanne-actie uit te voeren.

Op 4 januari 1944 werd door de bezetters bepaald wie er geliquideerd zouden worden: Harmen Douma, Hans Flu en Christiaan de Jong. Verder werd besproken welke bekende Leidse burgers moesten worden gegijzeld en afgevoerd, als represaille voor de jarenlange 'vijandige houding' van de Leidse universiteit tegenover de Duitsers.

Het eerste slachtoffer, Hans Flu, een jonge huisarts, werd uit zijn praktijkwoning aan de Lammenschans weggevoerd naar het politiebureau door een Nederlandse NSB-er. Een uur later werd door de Sicherheitspolizei gebeld dat hij bij een vluchtpoging was gedood. Het tweede slachtoffer was Harmen Douma, hoofd van de Leidsche Schoolvereniging, een lagere school aan het Noordeinde. Hij werd op school opgehaald en ook hier belde de Sicherheitspolizei dat er aan de Kanaalweg een lijk moest worden opgehaald. Het derde slachtoffer was dr. Christiaan de Jong, conrector van het Leidsch Gymnasium, werd bij zijn woning opgehaald en voor verhoor naar het politiebureau gebracht. Op het Rapenburg, vlak bij de plaats waar de voorgaande avond de mislukte aanslag op Diederix was uitgevoerd werd hij doodgeschoten.

(Bron: Leiden, 4 januari 1944)

Edwin van Ginkel

Van de Schanstuin

Stand van zaken 1 januari 2018

Gelukkig nieuwjaar en de beste wensen voor een groen, rijk, bloemig, fruitig, mooi en niet al te nat 2018. Dat wens ik u toe, en een groeiende sociale samenhang in de buurt. Dat kan, want we hebben een grote tuin met een hangplek!

Buurman Erwin ontpopte zich tot wat hij nu is: duizendpoot, opzichter, uitvoerder, beheerder. Door iedereen geaccepteerd is hij leiding en voorbeeld. We volgen hem graag!

Er is grond verbeterd, er zijn bollen gepoot, meer dan 300 gewortelde boomstekken geplant, grond voor een aardappelakker klaargemaakt en van een aantal akkertjes zijn al groenten en kruiden geoogst. Er bloeiden bloemen, lupine heeft grond verrijkt en een emmer zaad geleverd.

Twee maanden na de start in juli, op 27 augustus, organiseerden we voor de buurtvereniging een prachtig feest. Wik en Petra bewaken de financiën en het gaat goed. Op 27 januari a.s. organiseren we weer met de Wijkvereniging Cronestein een feestje op de tuin. De nieuwjaarsborrel. Kom en neem mee wat je te snaaien hebt. Tijdens dit feestje worden er tuinpakken gepast en uitgedeeld uit Leeuwarden, Culturele Hoofdstad van Europa, cadeau gekregen van Wijkvereniging Bilgaard aldaar. Dank, Fryslan.

Het jongste nieuws, zo bleek mij in een aangenaam gesprek met Rosseel van den Broek, voor de gemeente de toezienend voogd van de gehele Lammenschansdriehoek, is dat we vrijwel zeker tot eind 2019 kunnen doorgaan, dat wil zeggen dat we twee hele tuin jaren gaan hebben!

'Onze' grond is onderdeel van een zeer ingewikkelde bouwplanning. Er komt een nieuw gebouw voor de Praxis die zal gaan verhuizen van de Zoeterwoudseweg naar de Lammenschansweg. Op de oude Praxisplek (foto) komt woningbouw, het nieuw te bouwen pand

krijgt een groot binnendek boven de winkel voor de bewoners van een hoge rand van flats en appartementen. Aan de plannen voor deze ingewikkelde operatie wordt nog wel even gewerkt, zo is de verwachting.

We proberen de ontwikkeling van het nieuwe grootstedse Cronestein op de voet te volgen. De gemeente is een ambtelijk gesprek met ons begonnen over mogelijkheden voor verduurzaming van de Schanstuin. Hulp van bewoners die wat willen is geboden bij zo'n proces!

Er is veel werk aan de winkel, maar zonder vrijwilligers uit de buurt komt er weinig van de grond. Wat is het niet een rijkdom dat we gratis twee jaar kunnen beschikken over zo'n groot stuk grond! Kom helpen! Wat te denken van het graven van een groot ondiep waterbassin voor het overtollige water met een groene oeverbegroeiing! Wat te denken van het timmeren van een afdak boven de hangplek? Wat te denken van het bouwen van een verplaatsbaar buurthuis?

We hebben ideeën nodig van praktisch aangelegde mensen nodig. Kom op vaders en moeders, dit is een uitgelezen kans voor buitenlucht, ter leringhe ende vermaeck.

Paul Groenendaal

Haiku (van Helga Kruse)

TUIN voor onze buurt
Maar verSCHANS je er niet in
Hek en hart open

Haiku (Paul Groenendaal)

de tuin verwittigt
de goede boodschap: dik pak
kinderpret hoera

Of het nu gaat om een lunch, diner, borrel, high tea of (trouw)feest, bij ons bent u aan het juiste adres.

Lunch en diner aan de Vliet, Vlietweg 2 Leiden
www.brasseriecronestein.nl

Bedrijvigheid in de wijk: de kinderopvang

Wie regelmatig langs de kinderopvang op de hoek Morellenweg/Citrusweg liep heeft het gebouw van kleur zien veranderen. Van groen naar rood en ook de vertrouwde naam De Kersentuin is verdwenen, voortaan is de naam Klein en Knus. Maar verder bleef het meeste bij het oude en vertrouwde. Binnen zie ik geen verschil en Saskia, nu de leidinggevende, is gewoon de betrokken lieve juf gebleven.

Bij binnenkomst word ik door de kleintjes verwelkomd met verhalen, de kinderen praten honderduit en allemaal tegelijk. Ik moet de kerstkaarten bekijken die ze aan het maken zijn met stagiair Julia en ik kan me goed voorstellen waarom het vak van pedagogisch medewerker in de kinderopvang zo aantrekkelijk is. Als leidinggevende Saskia zich even later met mij terug trekt op de bank om te praten rennen de kleintjes af en toe naar Saskia. Even contact, koppie op haar been, vertellen wat ze doen en dan weer verder. Als de kinderen het maar leuk hebben zegt Saskia, dat is het belangrijkste. En zo te zien hebben ze het naar hun zin.

Op mijn vraag hoeveel kinderen de opvang bezoeken vertelt Saskia dat er doorgaans twaalf kinderen per dag zijn maar dat er plaats is voor zestien kindjes. Elke dag zijn er twee of drie pedagogisch medewerkers aanwezig, bovendien zijn er twee gediplomeerde invalsters beschikbaar en doen twee stagiaires bij Klein en Knus werkervaring op. Een klein en hecht team. Met elkaar vinden we dat een goede sfeer belangrijk is en voelen we ons een grote familie benadrukt Saskia. Uiteraard zijn de leidsters voldoende opgeleid en volgt men cursussen om bij te blijven.

De kleintjes wonen in de wijk maar ook ouders die in de buurt werken, bijvoorbeeld in het winkelcentrum, brengen hun kindjes naar Klein en Knus. Met de wensen van de ouders wordt zeker rekening gehouden. En de leidsters horen graag van de ouders hoe het met de kindjes gaat, zij kunnen daar weer op inspelen. Het contact met de ouders bij het brengen en ophalen van de kleintjes wordt door de medewerkers dan ook als belangrijk gezien.

Veiligheid en vertrouwen vormen het fundament van ons werk vertelt Saskia. Bij Klein en Knus geven we de kindjes de ruimte om zich optimaal te ontwikkelen. We

vinden dat elk kind een positieve benadering verdient in een warm nestje, ook als het niet thuis is. Na het afscheid van papa of mama worden de kleintjes ieder apart op gang geholpen bij hun bezigheden. Puzzelen, kleuren, boekje bekijken, de blokken, de poppen of het kinderkeukentje. In hun eentje of met elkaar.

Handjes wassen, aan- en uitkleden, zindelijkheids-training, het is allemaal in het dagprogramma opgenomen. Eten neemt uiteraard een belangrijke plaats in, met elkaar eten, want zien eten doet eten. En natuurlijk wordt er bij de samenstelling van de maaltijd rekening gehouden met de wensen van de ouders. Denk dan aan voedselallergieën en halal eten. En de allerkleinsten krijgen de fles.

Klein en Knus werkt met schriftjes en ouderavonden om ook buiten de breng- en haalmomenten met de ouders te communiceren. De GGD inspecteert in opdracht van de gemeente, denk dan aan de veiligheid, de gezondheid en het pedagogisch klimaat en houdt een oogje in het zeil. En als men er bij een klacht van de ouders niet met elkaar uit zou komen kan men zich wenden tot de externe klachtencommissie waarbij Klein en Knus zich aangesloten heeft.

Als ik na het gesprek met Saskia afscheid neem van de kleintjes word ik enthousiast uitgezwaaid, ook als ik al buiten ben staan de peuters voor het raam lachend te zwaaien. Inderdaad, het vak van pedagogisch medewerker in de kinderopvang is heel aantrekkelijk...

Petra van de Ven

Nog meer bedrijvigheid. Onthouden voor volgend jaar! Erwin van de Schanstuin vindt het **oliebollen** bakken zo leuk dat hij ze op oudejaarsdag in de verkoop deed.

Langs de Vliet

In deze editie van de wijkkrant besteden we aandacht aan de zoektocht naar de Schans Lammen. Leidenaar en eigenaar van De tuin van de smid uit het Cronesteyn polderpark Sjaak van de Geijn vertelt gepassioneerd over zijn voornemen om de locatie van de meest beroemde schans van Leiden, de Lammenschans te vinden. Hij kan het niet geloven dat niemand weet waar die schans precies heeft gelegen. Kaarten en boeken geven wel ongeveer een locatie aan maar nooit de exacte plek.

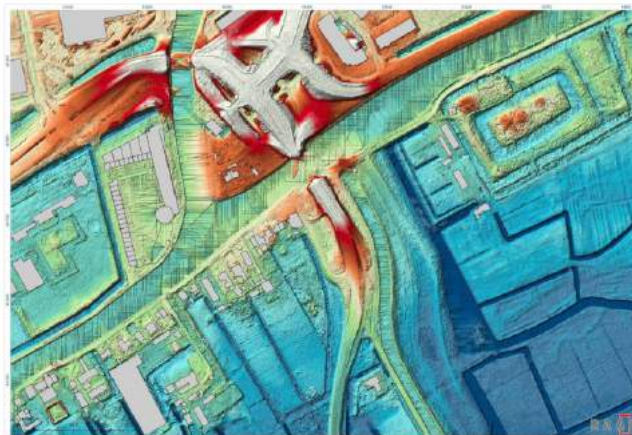

Tijd om daar iets aan te doen vindt van de Geijn en gaat op zoek naar hulp in zijn queeste. Die vond hij bij archeologisch onderzoeks- en adviesbureau RAAP, die het maar vreemd vindt dat er nooit serieus onderzoek naar de schans is gedaan. Dat onderzoek moet er dan nu maar eens van komen, maar dat kost geld. Ongeveer 25.000 euro bedraagt de begroting.

Inmiddels is dat geld bijeengebracht door sponsors en fondsen vertelt van de Geijn, dus we kunnen van start. Maar dat moet wel snel want de Rijnlandroute wordt binnen een aantal jaren aangelegd waarmee de kans verkeken is om ooit nog overblijfselen van de schans te vinden. RAAP doet momenteel kaart, document en boeken onderzoek wat de kans moet vergroten op de goede plek te gaan zoeken.

Alle deelnemers aan het project zijn ervan overtuigd dat de plek wordt gevonden. De schans zelf is er niet meer en de kans dat daar nog sporen van worden

gevonden zijn heel klein. Maar de resten van een slotgracht moeten zijn terug te vinden door bijvoorbeeld de afvalresten die mensen in de gracht gooiden te onderzoeken.

Hoogtefoto onderzoeksgebied

In 2019 wordt het deel van de Rijnlandroute bij de Lammebrug aanbesteed en komt er zicht op wanneer de archeologen aan de slag kunnen. Wij houden u op de hoogte.

Jos van der Kolk

Feest!

verjaardag **receptie** trouwen
borrel **BUFFET** DANSEN BBQ **disco**
DINER jubileum **AVONDFEEST**

www.detuinvandesmid.nl

Terugblik op **Halloween** in Cronestein

31 oktober. Het is donker, beetje koud, maar wel droog. De ene helft van de familie gaat naar buiten, langs de huizen die versierd zijn of een kaarsje hebben. De andere helft blijft thuis met een grote schaal snoep.

Aan de andere kant van de deur hoor ik, 'Oh deze is heel eng. Dan gaat er dadelijk een klein deurtje open en komt er een donkere gedaante naar buiten.' Dat valt tegen (of mee) als ik open doe. De meiden vergissen zich. Dit was vorig jaar bij de burens die nu verhuisd zijn. Met Marien de oud-buurman - en oud-bestuurslid van de wijkvereniging - heb ik app contact. In hun nieuwe straat gebeurt er niets. Hij mist het.

Even later wordt aan mij aan de deur gevraagd, 'Waar zijn ook alweer die tandartsen? We kunnen ze niet vinden.' De mondkapjes, operatie-overalls en drillende boor staan nog vers in het geheugen. Helaas, ook Bas en Marije – ook oud-bestuursleden – zijn verhuisd.

Maar er is genoeg snoep blijkt wel, als na ongeveer een uur de buit op tafel wordt getoond. Volgend jaar weer!

Yvonne Jansen

Haiku (Paul Groenendaal)

kleine moeite schoon
effect – het rijdt door de buurt
straatstofzuiger slurpt

Wat betekent de wijkvereniging voor u?

De wijkvereniging behartigt **belangen** van de bewoners en ondernemers in de wijk Cronestein (driehoek Kanaalweg, spoor en de Vliet). De wijkvereniging overlegt regelmatig met de gemeente over de kwaliteit van de openbare ruimte en het oplossen van knelpunten in de wijk.

Bewoners die zelf een **activiteit** organiseren gericht op het stimuleren van het contact in de straat, komen in aanmerking voor een **tegemoetkoming van € 50,00**. Stuur ons een mail en we nemen contact op over de mogelijkheden. Heeft u een bedrijf in (de buurt van) de wijk en interesse in het plaatsen van een **advertentie** in onze wijkkrant? Bel of mail ons.

Bestuur van de wijkvereniging

Voorzitter:

Yvonne Jansen, Tomatenstraat 33,
06-21294916

Secretaris:

Vacature

Penningmeester:

Leonard van Avesaath, Tomatenstraat 47
06-82508360

Algemeen bestuursleden:

Edwin van Ginkel, Vrijheidslaan 25
06-44220915

Paul Groenendaal, Lammenschansweg 275
06-23537749

Janny Hedeman, Zoeterwoudseweg 118

Jos van der Kolk, Druivenstraat 51
06-22606808

Petra van de Ven, Vrijheidslaan 66,
06-49354701

e-mailadres: cronestein@gmail.com

Contact gemeente Leiden

Meld **klachten** over de woonomgeving (o.a. zwerfvuil, overlast): per telefoon **14071** (8.30 – 17.00) of via www.leiden.nl/snel-naar/een-melding-doorgeven.